

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ЮНАЦТВА»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

«Потяг історії. Пізнай історію України через історію своєї сім'ї»

Методична розробка інтерактивної гри

ЗАПОРІЖЖЯ 2022

Потяг історії. Пізнай історію України через історію своєї сім'ї : методична розробка інтерактивної гри / уклад. : Лариса Головка ; ред. : В. Писанець ; комун. закл. «Запорізька обл. б-ка для юнацтва» Запорізької обл. ради. – Запоріжжя, 2022. – 10 с.

Методичний матеріал пропонує інтерактивну гру для юнацтва, старшокласників та студентів, яка спонукає учасників до вивчення свого родоводу, аналізу фактів та поєднання їх з історією України.

Особливо актуальне вивчення історії нашої держави у період російсько-української війни. Гра допомагає розвивати критичне мислення та українську ідентичність молоді.

Розраховано на бібліотечних фахівців.

Укладач:

Відповідальна за випуск:

Л. Головка

В. Писанець

«Потяг історії. Пізнай історію України через історію своєї сім'ї» Інтерактивна гра

Мета заходу: залучення юнацтва до поглибленого осмислення історії України через історію свого родоводу, формування ідентичності; розвиток критичного мислення; створення умов для духовного розвитку молоді.

Завдання:

- сприяти молоді у вивченні свого родоводу;
- навчити аналізувати інформацію та поєднувати історичні факти;
- через інтерактивний формат зацікавити молодь історією України;
- спонукати до прочитання історичних книг;
- створити комфортні умови та спонукати юнацтво до участі в бібліотечних заходах.

Методи: ігровий, діалоговий, розповідний, наочний.

Матеріально-технічне оснащення заходу: проектор, екран, фліпчарт, маркери, папір А4, доступ до Інтернету, чай та атрибути до нього.

Оформлення простору для проведення заходу:

- створення імітації інтер'єру купейного вагона потягу: з обох боків зали біля кожного столу по 4 стільці, нумерація «купе» і місць;
- між столами - прохід для «провідників».

Хід заходу.

I. Організаційна частина:

1.1. Привітання і призначення помічників (двох «провідників»).

Ведучий. «Доброго дня, шановні «пасажирів». Прошу зайняти свої місця у ваших купе, відповідно до куплених квитків. Наш купейний вагон швидкого потягу 2022 за маршрутом інтерактивної гри «Потяг історії» відправляється рівно через 1 хвилину. Хай щастить!»

1.2. Перевірка наявності посадкових квитків у «пасажирів» (старшокласників, студентів) для «Подорожі у часі».

Ведучий. «Щоб наша подорож була приємною, давайте познайомимось» (ведучий пропонує учасникам гри назвати свої імена та записує їх на флінчарті).

II. Проведення гри:

2.1. Вступний інструктаж: ведучий пояснює учасникам правила гри (поведінку «пасажирів» у потягу під час поїздки).

2.2. «Подорож 1». Аналіз прізвищ пасажирів.

Ведучий розповідає: про історію Запорізького краю, хто жив на території області; як це позначилося на розвитку культури; як формувалися українські прізвища, як поступово прізвиська козаків трансформувалися у прізвища відповідно до переписів; як записували жінок; як записували батька та сина, щоб не плутати.

Демонструє на екрані відео та зображення жителів Запорізької області у 17, 18, 19 століттях.

Потім пропонує учасникам розповісти про свої прізвища.

Ведучий. «На наступній станції буде зупинка 2 хвилини. А я поки вам зачитаю цікаві прізвища козаків з перепису населення».

2.3. «Зупинка 1». Актуалізація знань з історії.

Ведучий ставить запитання про основні події, які відбувалися в Україні у ХІХ, ХХ, ХХІ століттях і фіксує дати на фліпчарті.

2.4. «Подорож 2». Показ документальної хроніки або епізоду документального фільму, присвяченого будь-якому історичному періоду, та обговорення матеріалу.

2.5. «Зупинка 2». Обговорення: ким були ваші пращури? Де і коли вони мешкали?

Ведучий звертається до учасників гри, щоб вони назвали імена своїх батьків, дідусів, бабусь, прадідусів та прабабусь і записує на фліпчарті. У кого вдома є сімейний архів, можливо хтось займається складанням свого родоводу. Підводить підсумки.

2.6. «Подорож 3». Робота в купе (в міні-групах).

2.6.1. Завдання: Кожний «пасажир» розповідає іншим сусідам по купе історії, які він знає про своїх пращурів, про традиції родини.

Ведучий. «Зараз я кожному пропоную в межах вашого купе розповісти одну історію, що відбулася з вашими предками, у вашій сім'ї, про яку розповідали батьки чи бабусі-дідусі. Історія може бути: і сумною і веселою, про кохання, побут. Головне, щоб вона стосувалася саме вашого роду, ваших пращурів.

Можете хвилину подумати. Спілкуєтесь тільки з сусідами свого купе. Кожному даю 2 хвилини для розповіді. Після того, як кожен з вас повідає свою історію, я заходжу до кожного купе і ми разом вибираємо одну історію, якою ви поділитесь з пасажирами інших купе».

2.6.2. Одночасно «провідники» розносять чай з солодощами вагоном. Створюється сприятлива, довірлива обстановка. «Ведучий» підходить, допомагає «пасажирам», невимушено слідкує за спілкування учнів.

2.7. «Довга зупинка»: «Спогади пращурів».

Ведучий. «Поки наш потяг стоїть, ми п'ємо чай і слухаємо історії від кожного купе. А ще після кожної історії пасажири можуть поставити запитання оповідачу».

2.7.1. Ведучий пропонує учасникам об'єднатися разом і розповісти історії (за бажанням) всім пасажиром вагону.

Одночасно ці історії він записує на фліпчарті (Хто? Де? Коли? Що відбувалось?)

2.7.2. Спільний аналіз отриманого матеріалу. Дослідження «Що ми дізналися з розповідей пасажирів про історію України?»

Ведучий. «Як ви думаєте, чому важливо знати історію свого роду? Для чого це потрібно молодим?»

Поки ви пили чай, я поспілкувалася з вами і проаналізувала, які роки в сім'ях запам'яталися найбільше, в яких регіонах жили ваші пращури, з чийого боку (батька чи матері) більше історій.

Мої спостереження такі: роки... Як ви гадаєте, чому саме ці роки? Де більше проживали наші з вами пращури? Дякую вам».

2.7.3. Демонстрація ролика «Портрет пращурів»: із старих фотоархівів про життя українців (XIX-XX століть).

Ведучий. «Пропоную вам, не виходячи з купе, віртуально перенестися до вагону-кінозалу потяга і подивитися документальні фрагменти історії Запорізької області, якій уже більше 80-ти років.

Ви вже розповіли, в яких регіонах проживали ваші пращури. А чому вони переміщалися з одного регіону в інший, інколи такий далекий? Які причини?

Так, причин було багато: голодомор, війни, неврожаї, тікали від поміщиків тощо. Дякую вам за знання історії».

2.8. «Подорож 4»: «Генеалог-початківець».

Ведучий. «Якщо ви хочете дізнатися про себе більше, то у нас є Запорізький обласний архів (вул. Українська, 50). Там можна

познайомитися з документами в читальній залі, або замовити довідку. Але потрібно знати хоч якісь свідчення про своїх предків.

Інший варіант – Гугл».

Ведучий також демонструє на екрані старі фотографії, малюнки, на яких зображені люди з 17, 18, 19 століття. Розповідає про традиції шлюбу в тогочасній Україні.

2.8.1. Знайомство з прийомами дослідницької роботи у генеалогії: пошук в паперових архівах, книгах, створення сімейного дерева, розробка запитань батькам та пращурам.

2.8.2. Розповідь про метрики, церковні книги, ревізькі книжки, перепис населення. Використання документів-першоджерел. (Використання презентації - для наочності).

2.8.3. Розповідь про сучасні методи роботи - сайти з генеалогії, пошуки через Інтернет. І сучасні історії. Наприклад, показ одного із фільмів (з українськими субтитрами) з сайту Centropa/Trans.History. Обговорення фільму.

2.8.4 Попередження можливих помилок у пошуку, розгляд типових помилок, пояснення і показ способів раціональної організації проведення дослідницької діяльності при пошуку пращурів.

III. Завершення гри.

Кінцева станція «Повернення у 2022 рік»: Закріплення нового матеріалу (питання для опитування, бесіда тощо).

IV. Підведення підсумків роботи. Домашнє завдання: зробити генеалогічне дерево родини.

Ведучий. «Для чого нам знати хто ми? Ким були наші пращури? Де і як вони жили? Для того, щоб свідомо пізнавати свою справжню історію, а не фальшиву, вигадану ворогом. Через історію своєї родини ми дізнаємося історію нашої держави. Ми поважаємо себе, своїх рідних, далеких пращурів і стаємо справжніми патріотами.

Зараз українці переживають війну, нав'язану російським агресором, який окупував наші території, вбиває людей, краде дітей. 100-200 років тому імперія зла вбивала наших пращурів і нищила нашу культуру.

Це було в інших століттях, з іншими людьми, але історія циклічна. Для того, щоб зрозуміти сучасність, потрібно знати і поважати свою історію».

Комунальний заклад
«Запорізька обласна бібліотека для юнацтва»
Запорізької обласної ради

просп. Соборний, 210; м. Запоріжжя; 69037;
Тел.: 068 708 12 65

Ел. пошта: younglib.zp@ukr.net; oub-zp@online.ua.

Сайт: <http://younglibzp.com.ua>

Приєднуйтеся до нас: YouTube, Facebook, Instagram

